

Byrådet Oslo

Oslo, 2. desember 2025

Høringsuttalelse – Bydelsreform 2025

Byrådet har fremmet en sak om bydelsreform for å forbedre organisering av tjenester og styrke lokaldemokratiet, med forslag om å redusere antall bydeler fra 15 til 6, 7 eller 8 bydeler.

Dette er en omfattende sak som vil gi store konsekvenser for befolkningen. Fram til saken ble lagt ut på høring er bydelene kun begrenset involvert og den berørte befolkningen ikke i det hele tatt. Saken ble sendt på høring 16. oktober med svarfrist 3. desember, og for bydelene til 9. januar. Befolkningen har fått snaut 7 uker på å sette seg inn i et omfattende grunnlag og bydelene 12 uker.

Dette skjer parallelt med at byrådet har lagt fram et budsjett for 2026 som fører til krise og nedskjæringer for Groruddalens bydeler, noe som har ført til en arbeidskrevende prosess for bydelsadministrasjoner, lokalpolitikere og befolkning. Dette kan ha gitt begrenset kapasitet til å sette seg inn i grunnlaget for høringen.

Groruddalen Miljøforum (GM) kan ikke se at det som er utredet så langt vil gi bedre organisering av tjenestene eller styrke lokaldemokratiet. De mange vidtgående endringene er ikke konsekvensutredet. Vi er bekymret for at omleggingen vil kunne forsterke forskjeller og ramme Groruddalens helse og levekårsutsatte innbyggere. GM stiller et stort spørsmål ved om større bydeler vil utjevne forskjeller og kan heller ikke se at dette er utredet. Vi frykter at reformen vil bidra til stigmatisering av ressursvake bydeler i det som vil bli en enda mere delt by.

GM ønsker også å stille spørsmål ved hvordan større bydeler vil påvirke valgdeltakelsen, som fra før er svært lav i deler av Groruddalen. GM tror at større avstand kan bidra til ennå lavere valgdeltakelse.

Det vesentlige er at bydelene har - og løser - oppgaver som er viktige for innbyggerne, og at disse administreres og løses nær brukerne. Servicetilbud som ligger geografisk nær, vil være lettere å forholde seg til enn å måtte besøke en administrasjon som ligger sentralt i en større bydel, slik byrådet nå legger opp til. Flere bydeler gir større nærhet.

Samtidig vil GM henvise til FNs bærekraftsmål innen helse, inkluderende samfunn og mindre ulikhet. Vår organisasjon har inneværende år gjennom to rapporter dokumentert¹ at ulikhetene i helse og levekår mellom byens ytre bydeler i øst og vest består. Noen utjevning har ikke funnet sted.

¹ https://groruddalen.no/wp-content/uploads/2025/06/GM_Levekarsforskjeller_i_Oslo_dokumentasjonsrapport_2025_del_1_av_2.pdf
https://groruddalen.no/wp-content/uploads/2025/06/GM_Levekarsforskjeller_i_Oslo_dokumentasjonsrapport_2025_del_2_av_2.pdf

GM uttrykker skepsis til ytterligere sentralisering av sykehjem dersom dette fører til redusert mulighet for fritt sykehjemvalg. Driften av sykehjem bør utredes for en tilbakeføring for drift av bydelene. Vi er bekymret for at etablering av store, sentrale institusjoner skjer på bekostning av mindre sykehjem i dagens bydeler – og dermed kan medføre at pasientenes pårørende får lang reisevei.

GM kan ikke se at høringsdokumentet viser hvordan ny organisering med mye større bydeler oppnår målene om:

- mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud
- gode og mer effektive tjenester
- styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene.

Vi kan ikke se at dette er utredet eller drøftet i høringsgrunnlaget. GM mener at det som er foreslått av tiltak, like gjerne kan løses innen dagens bydelsgrenser.

GM ser det som en svakhet at det er uklart hvilke oppgaver som skal tillegges de nye bydelene. GM er opptatt av et styrket lokaldemokrati, forvaltning av lovverk og spesielt opptatt av å bli tillagt mer medbestemmelse og fullmakter i byutviklingssaker.

Groruddalen har i dag fire bydelsutvalg med til sammen 60 folkevalgte. Antall folkevalgte vil bli sterkt redusert med byrådets forslag. Det framkommer ikke hvordan dette vil styrke lokaldemokratiet.

Vi ser først og fremst bydelsøkonomien som årsak til ulike tilbud bydelene imellom. Det er fullt mulig å få til et bedre og mer likeverdig tilbud i dagens bydeler med større økonomiske rammer, og med mer selvstyre for bydelene. Det er også fullt mulig å endre kriteriene for tildeling av økonomiske rammer slik at ressursene i større grad treffer der de trengs mest.

I tillegg mener GM at det er mye å hente på mer og bedre samarbeid bydelene imellom. Slik som flere kommuner har interkommunalt samarbeide etc.

Innbyggere i dagens bydeler har siden 2004 etter hvert funnet sammen i mange ulike lag og foreninger, innen kultur, idrett og annet, som er tuftet på den enkelte bydel. Ved en eventuell flytting av bydelsgrensene vil det ligge store utfordringer med å reorganisere lag og foreninger.

Konklusjon / oppsummering

GM mener at forslaget til ny bydelsreform i for liten grad tar hensyn til at bydelene i stor grad ønsker større beslutningsfullmakter med økte muligheter til å kunne utvikle demokratiet, likeverdige tjenester og utjevning av levekår. GM frykter at den foreslåtte bydelsreformen vil føre til mindre demokrati og mer opplevelse av avmakt i befolkningen da avstanden mellom politikere og befolkning vil oppleves som for stor. GM mener at bydelene må organiseres slik at de i større grad har fullmakter mer lik en ordinær kommune. Dette vil betinge flere folkevalgte på heltid på bydelsnivå.

For dagens 4 Groruddalsbydeler er det viktig å beholde identiteten og samholdet til Groruddalen, noe som også frivillige lag og foreninger samt Akers avis Groruddalen vil ha stor nytte av. Groruddalen er et fysisk avgrenset dalføre i det nordøstlige Oslo, formet av Alnaelva og omgitt av Lillomarka i nord, Østmarka i øst, Linderudåsen i vest og Ekebergåsen i sør.

Dersom byrådet og til slutt bystyret, går for en annen inndeling av bydelene enn dagens inndeling, tar GM til orde for å beholde bydelene i Groruddalen intakt og foreslå en modell med to bydeler i Groruddalen;

En modell der Alna og Stovner slås sammen og Bjerke og Grorud slås sammen. Men før det blir vurdert må det faglige grunnlaget som viser måloppnåelse være utredet, samt at fremtidige ansvarsområder for de nye bydelene er politisk behandlet og vedtatt.

Slik denne høringen er lagt opp kan det ende med at disse avklaringene ender som valgkampsaker i 2027 når endringen trer i kraft. GM stiller også spørsmål ved hvordan de politiske partiene er forberedt på en så stor omlegging i et valgår når det er mye som ikke er avklart før høringen ble sendt ut.

Med Groruddalen delt i to bydeler vil også Aker sykehus, som alltid har ligget i Groruddalen, fortsatt tilhøre Groruddalens bydeler. Det har vært en lokal kampsak å samle hele Groruddalen på nye Aker sykehus. Ifølge vedtatte planer skal dette skje i 2031-32. Byrådets forslag om å legge Aker sykehus og deler av Bjerke bydel til bydeler utenfor Groruddalens grenser, vil virke splittende på Groruddalens befolkning, og samtidig stride mot målet om at innbyggere i samme bydel skal sokne til samme sykehus.

Samtidig skal reformen gjennomføres innenfor dagens økonomiske rammer, mens omorganiseringskostnader er anslått til mer enn 200 millioner kroner. Dette kan vanskelig forstås annerledes enn at bydelene får strammere rammer.

Et annet viktig moment ved en eventuell sammenslåing, er den økonomiske siden. Her bør man ikke gjøre samme feil som i 2004, der sammenslåtte bydeler fikk «arvet» tidligere underskudd og i tillegg store rammekutt. Det ble da svært tungt for de nye bydelene å lage ny struktur og arbeidsform, med et bakteppe med betydelig strammere økonomiske rammer. Dette vil virke hindrende for å få til en forventet og nødvendig god startprosess i de nye bydelene.

GM har også registrert at noen foreslår en stor felles bydel i Groruddalen. Dette er også en ide som GM kan støtte, da dette også bygger opp om identiteten Groruddalen. Men da må det være hele Groruddalen slik den i dag er avgrenset både med fysiske grenser og bydelsgrenser, Og uten at områder i Groruddalen blir lagt til andre bydeler. I så tilfelle med de samme forutsetningene som nevnt ovenfor.

Selv om mye kontakt og dialog for byens innbyggere kan skje digitalt og uten fysisk oppmøte, er GM opptatt av at det ikke må glemmes at en stor gruppe innbyggere fremdeles ikke behersker det digitale, og personlig oppmøte om en kommunal tjeneste, eller annet, må regnes med.

Videre er det viktig at de ansatte også får nødvendig opplæring og innføring når nye digitale løsninger skal innføres. Det må gis tilstrekkelig tid for ansatte til å lære seg nye arbeidsverktøy.

Ved en ny inndeling av bydelene er det også viktig å se hvordan dette vil kunne påvirke framtidens kollektivtilbud.

GM skal bidra til at hensynet til miljøkvalitet og trivsel får prioritet i alle planer og gjennom sitt engasjement inspirere til miljø- og trivselsfremmende tiltak, som beriker omgivelsene for menneskene som bor i Groruddalen.

Med tanke på forslaget er dårlig konsekvensutredet, at bydelene og befolkningen har fått altfor dårlig tid til å sette seg inn grunnlaget for høringen, og at det ikke har vært aktiv involvering i prosessen, mener Groruddalen Miljøforum at dagens ordning med fire groruddalsbydeler bør bestå som i dag. En eventuell framtidig reform må konsekvensutredes og befolkningen og bydelene aktivt involveres i hele prosessen.

Groruddalen miljøforum mener:

- Dagens fysiske avgrensing av Groruddalen med 4 bydeler beholdes
- Alternativt kan dagens avgrensing av Groruddalen deles inn i 2 bydeler
- Alternativt kan dagens avgrensing av Groruddalen samles i en bydel.
- Uavhengig av hvilke avgrensninger som velges må bydelene ha bedre økonomiske rammer og bydelsutvalgene få større beslutningsfullmakter innen byutvikling og forvaltning av lovverk.

For Groruddalen Miljøforum

Heidi Trøen - leder

Knut Røli – sekretær

Ole Jørgen Pettersen – styremedlem

Kopi:

Akers Avis Groruddalen

Bydel Bjerke

Bydel Grorud

Bydel Stovner

Bydel Alna

Partigruppene i Oslo bystyre